

Sınıf Mücadelesi

Aylık
işçi gazetesi

08 Mayıs 2023

Sayı: 291

Fiyatı: 2 TL

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ, BİRLEŞİN!

Partiler arasında çekişme çok: İşçi sınıfının çıkarları hiç gündeme gelmedi

Seçime kısa bir süre kaldı, tüm taraflar, partiler, yüzde bir oy alması beklenmeyenler bile sorunları çözeceklerini söyleyerek oy istiyor. Hatta 20 yıldır iktidarda olan ve bugün yaşadığımız sorunların en başta sorumlusu olan Erdoğan bile seçimin ertesi gününden itibaren her şeyin değişeceğini söyleyerek oy istiyor.

BİZ KİMİZ?

Bugün kapitalist topluma egemen olan anlayış sömürücü, ırkçı, gerici, baskıcı ve cinsiyetçi zorbalığa dayanmaktadır. İnsanlık için tek çıkış yolu komünizmdir. Bu siyasetin, Stalinizmin politika ve uygulamalarıyla ortak bir yönü yoktur.

Sınıf Mücadelesi, işçi sınıfı tarafından uluslararası düzeyde kurulacak bir komünizmden yanadır; Stalinizmin "Tek Ülkede Sosyalizm" hayaline karşılık, komünizmin uluslararası bir düzeyde mümkün olacağını savunur.

Sınıf Mücadelesi, insanlığın kurtuluşu olan komünizmi, kadın ve erkeklerin her türlü sömürü ezme-ezilme ilişkisinden, ayrımcı uygulamalardan kurtuluşu olarak anlar. Başta Kürt ulusu olmak üzere ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını savunur.

Sınıf Mücadelesi, kapitalistlerin kârı uğruna işçilerin sömürülmesine hizmet eden burjuva devlete, meclise, mahkemelere, orduya ve polise karşıdır.

Sınıf Mücadelesi, sendikaların devletten bağımsızlığını ve sendika içi demokrasiyi savunur. İşçilere ihanet eden sendika bürokratlarına karşı mücadele eder; sendikaların yeniden birer işçi örgütü haline gelmelerini savunur.

Sınıf Mücadelesi, tüm işçilerin, emekçilerin ve yoksulların öz çıkarlarını savunacak ve işçi sınıfına dayanan devrimci bir işçi partisinin kurulmasını amaçlar.

Sınıf Mücadelesi, uluslararası işçi sınıfının partisi olacak olan IV. Enternasyonal'in yeniden kurulmasını savunur; bu amacı paylaşan devrimci örgütlerle birlikten yanadır.

Sınıf Mücadelesi'nin savunduğu görüşler bunlardır. Bu nedenle bu gazeteyi savunanlar Troçkisttir. Marks, Engels, Lenin ve Troçki'nin geleneğine bağlıdır; enternasyonalist komünisttirler.

Başyazının devamı:

Evet, Erdoğan iktidarları her seçim sonrasında bazı şeyleri değiştirdi ama geldiğimiz yer işte budur: İşsizlik ve pahalılık, özellikle pahalılık, yaşanamaz bir durum var. Üstelik Erdoğan'ın maliyeti 104 milyar dolar olarak açıkladığı depremin etkisini daha hissetmedik. Dış borç 450 milyar dolar; bütçe açığı 50 milyar dolar; %43.6'ya düştü denem enflasyon yine de çok yüksek. İşsizlik %22 civarında, iş bulma, kendini geçindirme umudu olmayan eğitimli gençler, Sırbistan üzerinden başka ülkelere kaçıyor.

Türk-İş bir işçinin asgari yaşam maliyetini 13 bin lira açıkladı. Seçimden sonra her şeyi düzelterek olan Erdoğan'ın verdiği asgari ücret, 4.500 lira daha düşük. İşçi sınıfı, emekliler, her ay açıkta. Kredi kartıyla ayı geçiriyor, kart borcunu ödeyemeyenlerin sayısı, her ay rekor kırıyor.

Devlet bütçesi, işleri, bataktaki; vatandaş bataktaki. Bir tek patronlar memnun, bir de onlara hizmet eden trolünden siyasetçisine kadar herpsi. Enflasyonun ücretliden alıp patrona akıtan bir tür soygun olduğunu bilmeyen kalmadı. Diğerleri gibi aynı zanamanda bir patron olan bakan Nebati'nin enflasyon ne çıkarsa çıksın mutlu olması boşuna değil. Patronların milli gelirden aldıkları pay, son iki yılda hızla arttı, ücretlinin azaldı. Sadece doları kolluyor, çünkü yükselirse kârları düşecek.

AKP, sorunları çözmek için bir şey yapacak olsaydı, bıçak sırtına gelen seçimi beklemez, iktidarı garantilemek için çoktan yapardı. Ücret artışı, fiyat artışı, döviz fiyatı, tüm bunları kontrol etmek için patronların onayını ve desteğini almalı. Ancak iktidar olanaklarıyla palazlananlar dışındakiler, Erdoğan'a destek vermiyor. Bu nedenle Erdoğan, bir yandan devlet olanaklarını seferber ediyor, bir yandan da milliyetçiliği, Kürt, alevi, kadın, solcu, yabancı düşmanlığını körüklüyor. Tüm topluma müthiş baskı uygulanıyor; seçim döneminde bile siyaset konuşmak tehlikeli hale geldi.

Millet ittifakının yetkililerinin açıklamaları, ekonomide genişleme siyaseti izleyeceklerini anlatıyor. Ücretlere, emekli aylıklarına, çiftçiye zam sözlerinin, açıklanan indirimlerin sonu gelmiyor. Bunların yapılması, bazı alanlarda devlet sübvansiyonuna bazılarında ise patronların onayına bağlı. Devletin kasasının ne dururmda olduğunu bilmediklerini söyleyenler, devlet kadrolarına bile güvenilmeyen bir ortamda, üstelik sözleşmelerde gördüğümüz gibi patronların işçilere tek kuruş fazla vermemek için elinden geleni yaptıkça, planlarını nasıl uygulayacak, belirsiz.

İşçi sınıfı "soğan mı soyan mı" ikilemine sıkıştırılmak isteniyor. Bunu kabul etmiyoruz. İşçi sınıfı, tüm siyasi partileri, hilelerini, sözde planlarını, çöpe atacak güce sahiptir. Kendi sınıfının çıkarları temelinde örgütlenmek ve mücadele etmek, işçi sınıfını kazanıma götürecektir. (07.06.23)

Emekçinin Gündemi

Muhalefet'in Ekonomi Programı

Seçimler yaklaştıkça muhalefet partilerinin ekonomi programları daha fazla gündemeye geliyor. İyi Partinin, Millet İttifakının seçilmesi sonrası Ekonomi bakanı olarak ilan ettiği Bilge Yılmaz ise televizyonda görünmeye ve politikalarından bahsetmeye başladı.

Bilge Yılmaz, eğitiminin ve kariyerinin büyük bir kısmını ABD'de yapmış. Anaakım ekonomi teorilerini öğrenmiş ve bu çizgide makaleler yayınlamıştır. Uzun bir süre içinde bulunduğu Wharton Enstitüsü ise bu çalışmaların yoğunlukla yapıldığı, farklı ekonomi teorilerinin tartışılmadığı yalnızca piyasa ekonomisinin çizgisinde çalışmaların yürütüldüğü bir kurum.

Akademik kariyerine ek olarak kendisinin kurduğu birkaç şirkette mevcut. Bu şirketlerde uluslararası sermaye yatırımlarının ihtilaflarının çözülmesi, özel sermaye girişimi ve fon yönetim şirketlerine yaptığı danışmanlıklar mevcut. Muhalefetin bu seçim döneminde kendi anladıkları "liyakat" vurgusunun vücut bulmuş hali. Emekçiler için ise muhalefetin "liyakattan" ne anladığına dair harika bir rehber görevi görüyor.

Muhalefetin İyi Parti kanadında Bilge Yılmaz ön plana çıksa da diğer partilerin ekonomi yönetiminde söz vereceği isimler farklı bir çizgide değil. Faik Öztrak, Selin Sayek Böke vd. isimlerde piyasa ekonomisinin dışında bir ekonomi

önerisi olmayan bürokratlar. Muhalefetin ekonomi programı temelde Türkiye'yi ayrıştırdığı Dünya ekonomik programına yeniden sokmaktan ibaret.

Kısa vadede yabancı sermayeyi ülkeye çekmek, yabancı sermaye için sermaye güvenliğini sağlamak, sermaye hukukunu yeniden tesis etmek ve sermaye için öngürülebilir kar oranlarını tesis etmek. Bu talepler 2001 krizinde Kemal Derviş'in ülkeye getirilerek uygulatıldığı IMF programının benzeri. 2001 krizi ile ayyuka çıkan Türkiye ekonomisinin yönetiminin Dünya ekonomisinin yönetimi ile yeniden barışma süreci.

Türkiye emekçileri bu barışmanın bedelini yıllar boyunca çok ağır biçimde ödedi. Özelleştirmeler, ücretlerin dondurulması vb. yöntemlerle bu barış sürecinin bedeli emekçilerin omuzlarına yıkıldı. Şimdi ise muhalefet yeniden benzer bir program önerisi ile gelerek farklı bir sonuç elde edeceğini düşünüyor. Tam da bu ekonomi politikalarının gelecek krizlerin kaynağı olacağını hepsi biliyor ancak ideolojik bir seçim yapıyor.

Bir avuç patronun çıkarı mı yoksa emekçilerin çıkarı mı? Siyasetçiler, televizyon programlarında patronların çıkarlarının aslında emekçilerin çıkarı olduğu izlenimini çok iyi veriyorlar. Emekçilerin yaşadığı bu sıkıntıları yalnızca AKP'nin uyguladığı ekonomi politikalarına bağlamak kolaycılıktır. Kapitalist üretim

ilişkilerinin sonucu olarak ekonomik krizler ve savaşlar meydana geliyor. Yalnızca AKP iktidarının politikaları ile Türkiye bu haldeyse Fransa, Almanya, İngiltere ve diğer büyük kapitalist ülkelerde yaşanan krizlerin sorumlusu kim?

Kapitalist üretim ilişkileri doğası gereği krizler yaratıyor. Bu krizlerin emekçilere yansımaları ağır çalışma koşulları, işsizlik ve enflasyon olarak yani ekonomik savaş olarak ya da saha da emekçilerin, patronların çıkarları doğrultusunda birbirleri ile savaşmasıyla sonuçlanıyor.

Emekçilerin kaderi bu değil. Kendi çıkarlarımız doğrultusunda birlikte hareket ederek bunu değiştirecek güç elimizde.

30.04.2023

Fransız tekeli Sanofi İlaç'ta işçi mücadelesi

Lüleburgaz'da bulunan Fransız Sanofi fabrikasında çalışan 450 işçiyi ilgilendiren ve 1 ocaktan beri süren toplu iş sözleşmesinde (TİS) anlaşma sağlanamadı. 300 kadar işçinin asgari ücretle çalıştığı fabrikada ortalama brüt ücret 13 bin 400 lira.

Sanofi, sağlık sektöründe dünyada 3. sırada; reçetesiz ilaçlarda 1. sırada. Fransın borsasında da 3. sırada. Üretim tesislerinin çoğunluğu, işçi haklarının, ücretinin, hammaddenini çok daha ucuz olduğu Avrupa dışında. 100 bini aşkın çalışanın sadece 25 bini Fransa'da.

Ancak kazancı, avro ile. 2018'de 6.82 milyar avro kâr etti; bunun 3.73 milyarını; 2020'de 4.5 milyarını hissedarlarına dağıttı. 2021'de çalışan sayısı 5

bin azaldığı halde net kazancı 8.2 milyar avroya çıktı.

Sanofi bünyesinde 20'den fazla şirket var ve bir kısmı hakkında farklı ülkelerde şikayetler oldu. ADB'de sattığı bir çocuk ilacı zarar verdiği; insülinin pahalı olduğuna ilişkin soruşturuldu. Filipinler'de sattığı bir aşının izni iptal edildi. Kazakistan ve ortadoğu ülkelerinde ilaçlarını yazmakarı için doktorlara ve yetkililere rüşvet dağıttığı ortaya çıktı.

Türkiye'de Eczecibaşı'nın da bir oranda ortağı olduğu Sanofi Avantis fabrikasında beyaz yakalılar dahil toplam 850 işçi çalışıyor.

Fabrikada örgütlü olan Petrol-İş brüt 24 bin lira istiyor, idarenin önerisi ise 6 bin lira. Senafi için bin avro, işçinin sırtından kazandığı milyarların

yanında hiç. Hatta dağıttığı rüşvetin, mahkeme masraflarının yanında fazla bir değeri yok.

Ancak her sözleşme dönemi işçilere haklarını vermemek için sonuna kadar zorluyor. Fabrikada, 2017'de, 2019'da ve şimdi grev kararı alındı.

İşçiler, patronun verdiği öneriyi yetersiz bulup yeterli bir ücret için eylem başlattı. Fabrika içerisinde vardiya girişlerinde fabrika bahçesinde yürüyüşler yapıyor, yemekhanede çatal kaşıkları masalara vurarak tepki gösteriyorlar.

Petrol-İş Şube Başkanı "iyi bir sözleşme için her türlü mücadeleye hazırız" dedi. Ama işçiler, sendikacının sözlerinden öte kendi eylemlerine güvenseler daha iyi sonuç alabilirler. (02.04.23)

Kartonsan emekçileri mücadele ile kazandı

Türk-İş'e Selüloz-İş'in örgütlü olduğu Kartonsan fabrikasında emekçiler TİS sözleşmelerinde anlaşmazlık sonucu başlayan mücadele, 108 günlük kararlı tutumun sonucunda kazanımla sonuçlandı. İşçiler %150 zam isterken patron %90 zam vermek istemişti.

Kağıt ve karton sanayisinin hammaddesinin %32'sini üretip 30 ülkeye satan fabrika, önceki yıl 379 bin lira; geçen yıl 705 bin lira kâr etti. Hisse başı fiyat 5.0 liradan; geçen yıl 9.4 liraya çıktı. Fabrika büyük kârda. Kartonsan'ın bağlı olduğu Park topluluk, gıda, ambalaj, gayrimenkul gibi alanlarda çalışan 19 şirketten

oluşuyor. Yani patronlarda para çok ama işçiye gelince yok.

2020'de Selülöz İş'in örgütlenmesinin ardından ertesi yıl ilk 170 işçi adına sözleşme yapılmıştı. Fabrikada 300 işçi de taşeronlarda çalışıyor. Çok eski bir fabrika olan Kartonsan'da son grev 21 yıl önce yapılmıştı.

İşçiler haklı olarak ücretlerin insanca yaşama seviyesine yükseltilmesini ve sosyal haklarının iyileştirilmesini talep etti. Örgütlü mücadele sonucu; 1 mart itibarıyla en düşük ücret brüt 20 bin 115 TL'ye, ortalama ücret 22 bin 370TL'ye ve en yüksek ücret 28 bin TL'ye çıktı ve sosyal yardımlara %100 ile %120

arasında artış oldu. 300 lira olan gıda çeki 6 bin TL'ye çıktı.

Kartonsan işyeri temsilcisi basına; "brüt ücretlerimizle Kocaeli'nin neredeyse bütün fabrikaların üzerine çıktık. ... greve çıkmaya karar vermeseydik açlık ve yoksulluk sınırında yaşayacaktık. Bu para alındı ama ülkenin enflasyonist ortamdan bir an önce kurtulması lazım..." açıklamasını yaptı.

Evet çok doğru. İşte bu nedenle, özellikle yaşadığımız yüksek enflasyon döneminde tüm ücretlere eşel mobil uygulanmalı, yani otomatik olarak, gerçek enflasyon oranında her ay artırılmalı. (09.04.23)

Siyasetin Gündemi

Seçime giren parti çok ama siyaset aynı

Cumhurbaşkanlığı seçimine 4 aday, milletvekili seçimine 5 ittifak, ittifaklar dışında 26 parti katılıyor. Üstelik bazı partiler, ittifak içinde oldukları için oy pusulasında yok. Bu kadar parti var ancak neredeyse tamamı bu düzeni savunuyor. Sadece sağda Hüda Par, solda TKP gibi bir kaç, düzenin bazı yönlerine karşı çıkıyor.

İşçi sınıfının siyaseti yok

Günümüz kapitalist toplumunun temel belirleyicisi olan toplumsal sınıflar temelinde, işçi sınıfı temelinde parti kurmak yasak. Oysa düzeni savunduğunuzda, burjuvazinin yani patronların partisi safındasınız demektir.

İşte bu seçimde, çarkları eskisi gibi sorunsuz dönmeyen düzeni hangi siyasi ekip, patronların çıkarı için daha iyi işleteceği belirlenecek. Üstelik işçi sınıfının ve onun bir parçası olan, yoksulların, emeklilerin, işsizlerin, ev kadınlarının, işsiz gençlerin oyuyla. Bu düzende patronlar, nasıl kendi çıkarlarını, kazançlarını, sanki toplummuş gibi gösteriyorlarsa, kendi siyasi temsilcilerini de sanki toplumun onayladığı yöneticiler gibi gösteriyor.

Partilerde demokrasi yok, tartışma istenmiyor

Siyasi taraftarlık o kadar uçlaştı ki, milletvekili adaylarına, aday belirlenme sürecine, adayların temsiline ilişkin çok az tartışma oldu.

Ezidiler, Yeşil Sol Parti olarak seçime giren HDP'nin kendilerini temsil edecek adaya

Sosyalist Güç Birliği İttifakı				Cumhur İttifakı				Emek ve Özgürlük İttifakı				Millet İttifakı		Ata İttifakı										
																								

yer verilmemesine “kırgın” olduklarını açıklasalar da cevap alamadılar. CHP’de, AKP’li eski bakanın Deva Partisinden aday olması, itirazdan öteye gidemedi.

AKP’de hakkında suçlama olan milletvekili adayları geri çekildi ama çok az gündem oldu. Çünkü aşırı bir uçlaşma var. Temel siyaseti “Erdoğan gitsin – kalsın” oldu.

Partilerin hiç biri, kendi üyeleri, tabanıyla demokratik ilişki kurmuyor. Kitlelerin, oy verdikleri partiler üzerinde hiç denetimleri yok. Dolayısıyla seçim vaatlerinin yapılmasına ilişkin hiç yaptırımları yok. Oy verip evde oturması istenen kitleler, oy verdiklerinin bahaneler uydurmamasını, seçim nutuklarının aksini yapmamasını sağlama olanağından mahrum.

Seçim vaatleri, gerçekten seçim vaadi

Son günlerde muhalif kesimde ekonomik vaatlerde, iktidar tarafında ise düşmanlaştırıcı dilde artış var.

Erdoğan, ücrete, dağıttığı kredilere, konut kampanyalarına, bol keseden ihalelere para akıtmada sorun görmüyor. Hem enflasyon bunları eritiyor hem de iktidardan düşse dahi çevresine ve destekçilerine kazanç garantisi sağlamış oluyor. AKP, sadece kendi çevresine çalışan bir parti; bu çevrenin dışında kalana bir sey düşmüyor. Erdoğan'ın

vaatlerini bu açıdan anlamak gerek. Depremzedelere konut yapacağız derken, aslında inşaat patronlarına sesleniyor, size iş alanı açtım diyor.

İşte karşı taraf bunu bildiği için Kılıçdaroğlu ve ittifakı, temiz paradan özel ekonomik bölgeye, teknoloji yatırımından Avrupa Birliği ile ilişkileri geliştirmeye kadar, AKP'nin seslenemediği alanlara ve patronlara ulaşmaya çalışıyor. Zaten önemli bir kısmı, iktidar değişirse bile yapılacak, çünkü burjuvazinin ihtiyaçları, çıkarları bunları dayatıyor.

İşçi sınıfının örgütünü inşa etmeliyiz

Seçimin en önemli eksiği, az sayıdaki işçi adayların seçilemeyecek sırada olmasının ötesinde, işçi sınıfının çıkarlarını gündemde olmamasıdır. Son bir kaç yılda büyüyen TİP, eskiden beri var olan İP adlarında “işçi” geçmesine rağmen, işçi sınıfının çıkarlarını dile getirmiyor. TİP, EMEP ve solun çoğunluğu, işçi sınıfına ait olan 1 Mayıs'ta bile Millet İttifakına oy istedi.

Asıl ihtiyacımız olan sınıf örgütlülüğü ve sınıf mücadelesi, var edilmeyi bekliyor. Onu var edecek olanlar, düzenden, düzenin kendini oylatmasından, partilerinden bir beklentisi, çıkarı olamayan işçiler ve işçi sınıfının aydını olmaya aday gençler olacak. (08.06.23)

AKP'nin “seçim çalışması”

Geçtiğimiz hafta 21 ilde 216 kişinin tutuklanması kararıyla başlayan “AKP'nin seçim çalışması” bu hafta da devam etti.

Milletvekili adayları, parti yöneticileri, gazeteciler, STK'lular dahil olmak üzere Kürtlere ve sola karşı yürütülen gözaltına alma ve tutuklama furyası, tamamen seçim için yapılıyor. Polis tarafından 1 Mayıs mitingine katılmakla suçlanmak, başka bir anlam taşımıyor.

Benzeri siyasi baskı, her seçimde, özellikle 1980 darbesinden sonra hep yapıldı. Baskıya karşı çıkararak iktidara gelen AKP, siyasi baskı ile polis zoruyla iktidarda kalmaya çalışıyor.

Kürtlerin özellikle hedef alınması yeni değil ama yeni gerekçeleri var. Demirtaş, iktidarı ifşa etti. AKP'nin, Öcalan'dan destek istediğini, Öcalan'ın,

verdiği sözlerden dönmemesi için yazılı anlaşma olmazsa destek vermeyi kabul etmediği ortaya çıktı. Erdoğan buna çok kızgın. Hemen Hızballahçı Kürt partisi olan Huda Par'la anlaştı. Hatta hükümlü Hizballah yöneticileri, çeşitli bahanelerle serbest bırakılıyor. Böylece Öcalan'a “ne kaçırdın” mesajı iletildi. Elbette Kürt siyasetçiler, Erdoğan'a güvenmemekte sonuna kadar haklı, çünkü “Çözüm Süreci”nde, işine gelmeyince kabul ettiklerini yalanlamakta asla tereddüt etmemiştir.

Kürtlere ve sola uygulanan baskı ve yıldırma, kullanılacak her oyun artık Erdoğan'a yaramamasından da kaynaklanıyor. Seçim sürecinin başında, tam tersiydi. Katılımın düşük olması, hazırladıkları seçim sisitemine göre Erdoğan'a yarayacaktı, artık değil. Bu

nedenle muhalifleri sandıktan uzak tutma çabası var.

AKP, her iki seçmenden birinin oyunu alan bir partiden polis baskısı, sayım hilesi ile seçim kazanmaya çalışan bir partiye dönüştü. İçişleri bakanlığında, oy sayımı ile ilgili yapılan ve ortaya çıkan usulsüz çalışmayı, bakan savunmak için kanal kanal dolaşmak zorunda kaldı. Çünkü Huda Par'la işbirliği, MHP'nin ayrı durması, son anda ittifaka katılan Erbakan'ın aykırı açıklamaları gibi durumlar, AKP seçmenini bile zorluyor.

AKP seçimi kazansa bile yazlaşmaya ve kendisiyle birlikte adeta bütünleştiği devleti ve tüm toplumu yozlaştırmaya devam edecek. Sorunları çözemeyeceği gibi baskıyla iktidarda kalmaya çalışacağı için siyasi ve sosyal kargaşaya neden olacak. (06.06.23)

Kamu'da toplu iş sözleşmesi

Yaklaşık 700 bin kamu çalışanını ilgilendiren toplu sözleşme kapıda. Sarı sendika başkanı Ergün Atalay en düşük kamu çalışanı maaşının brüt 15 bin TL'ye yükseltilmesini talep etti. İşveren tarafında ise taban ücret teklifi brüt 11 bin 500 TL oldu.

Süreç hala devam ederken bakanlık tarafından brüt 12 bin TL teklifi geldi. Ne sarı sendikanın teklifi ne de bakanlık tarafından gelen teklif yoksulluk sınırının üzerinde.

Brüt ücretlerin 15 bin TL olması halinde bile kamuda

çalışan 2 işçi yoksulluk sınırı altında kalıyor. Yoksulluk sınırı net 31 bin 500 TL olarak beklenmişti.

İşçiler ise her iki teklifi de kabul etmiyor ve artışın daha fazla olması gerektiğini Türk-İş önünde yaptıkları eylemlerle dile getiriyorlar.

700 bin çalışanı direkt etkileyecek, dolaylı olarak ise kamu ve özel sektörde çalışan memurları da etkileyecek olan görüşmelerin sonuçlanmasına az kaldı.

Sonuç ne olursa olsun bu düzen içerisinde hakettiğimiz ücreti almamız

mümkün görünmüyor.

Hak ettiğimizi ancak iktidarda emekçilerin olduğu ve patronları denetleyebildiği bir düzende kazanabiliriz.

01.05.2023

Uluslararası Gündem

İran

Ücret grevleri ve rejime meydan okuma

İran'ın güneyinde Asalouyeh civarında petrol ve gaz endüstrisinde 22 nisanda başlayan grev dalgası, başta metal endüstrisi olmak üzere diğer işletmelere de yayıldı.

Bu grev, daha önceki grevler sırasında oluşturulan militan ağlar tarafından hazırlandı. Özellikle, 2020'de daha iyi çalışma koşulları için yapılan grev sırasında kadrolu petrol işçileri ve taşeron işçilerinden oluşan bir komite, ardından 2021'de güvencesiz işçilerin kadroya alınması için bir

takvimine göre 1402 yılının ikinci ayının ikinci gününde başlatıldı. Grevi mümkün olan en iyi koşullarda başlatabilmek için önemli bir bayram olan Nevruz'un, İran Yeni Yılı'nın ve Ramazan'ın geçip gitmesine izin verdiler. Grevciler bir talep listesi hazırladılar ve bunların başında, çok sayıda sözleşmeli işçi de dahil olmak üzere tüm maaşlara %80 zam yapılması geliyor.

Enflasyon yıllık %50'nin üzerinde seyrederken, Reisi hükümeti %27'lik bir artış önermişti.

işçilerin mücadeleye katılmak için her türlü nedeni var.

Bu grev, uygulanan sert baskıya rağmen rejimin hala tartışıldığı bir dönemde başladı.

Rejim yanlısı Basij milislerinden bir öğrencinin bir konferans sırasında Devrim Lideri Ali Hamaney'in sözünü kestiği görüntüler tüm dünyaya yayıldı. Tahran'daki Azadi Kulesi önünde dans eden genç bir çifti gösteren ve genç kadının saçlarının rüzgarda savrulduğu bir video sosyal ağlarda yayıldı. Risklere rağmen -genç çift on yıl hapis cezasına çarptırıldı- diğer gençler de ülkenin farklı şehirlerinde rejime meydan okuyor.

Binlerce ebeveyn, hükümeti son haftalarda kız öğrencileri vuran gaz zehirlenmelerine emir vermese bile izin vermekle suçluyor. Peç takmayı reddeden ve "Diktatöre ölüm" diye bağırarak kızları korkutmayı amaçlayan zehirlenmeler, ateşin hala için için yandığını kanıtlıyor. Meydan okuma eylemleri isyanın her an yeniden başlayabileceğine işaret ediyor.

"1402 kampanyası" İran'daki işçilerin petrol sektörünün çok ötesindeki örgütsel kapasitesini ve vazgeçilmez sosyal ve ekonomik rolünü gösteriyor. Bu mücadelecilik ve ağırlık, onları, sürgünde ajitasyon yapan ve hepsi de sosyal düzene saygılı çeşitli koalisyonlar tarafından ele geçirilmesine izin vermeden, rejime karşı isyanda başı çekebilecek bir güç haline getirmektedir. (LO, 26.04.2023)

komite kuruldu. 2021'deki öğretmen grevine öncülük eden komite gibi diğer gayri resmi komiteler ya da Haft Tapeh şeker endüstrisi sendikası gibi düzenli olarak baskı altında tutulan gayri resmi sendikalar da grev çağrısı yaptı. Sadece sosyal ağlar aracılığıyla da olsa, 16 eylülünden ve isyanın başlangıcından bu yana kurulan bağlantılar, İslam Cumhuriyeti medyası tarafından gizlenen bilgilerin yayılmasına katkıda bulunuyor.

Başlatıcılarının deyimiyle bu "1402 kampanyası", Fars

Sosyal ağlarda dolaşan bilgilere göre greve, düzinelerce fabrika ve rafineride 10.000'den fazla işçinin çalıştığı Güney Pars gaz sahasındaki işçilerin yoğun katılım gösterdiği görülüyor.

Grev; Kerman, Yazd, İsfahan ve Şiraz'daki büyük petrol ve metalürji fabrikalarına da yayılmış durumda. Talepler, tüm sektörlerdeki milyonlarca İranlı işçinin talepleri. Yüksek hayat pahalılığı, kıtlık ve rejimin yolsuzluklarının yanı sıra düşük ücretlerle karşı karşıya kalan

Ücretler için "Mega grev"

Almanya'da 27 mart pazartesi günü, özellikle belediyelerin kamu hizmetlerinde toplu pazarlık için ve daha ötesinde, yüksek profilli bir grev günüydü.

Buna çöp toplama, toplu taşıma, havaalanları, anaokulları, belediye idareleri ve hastanelerdeki çalışanlar dahildi. Bu sektörlerde uyarı grevleri (toplu iş sözleşmesi çerçevesinde yapılan grevler) nadir değil. Ancak bu yıl, enflasyonun ücretler üzerinde yarattığı baskı nedeniyle grevler, kitleseldi.

Bölgesel otobüs ve tren çalışanları ile çöp toplama işçileri gibi en düşük ücretlilerden gelen baskı, görüşmelerin başından itibaren hissedildi. Ancak ağır borç yükü altındaki belediyeler her zamankinden daha az istekli. Ver.di sendikası, en çok ihtiyacı olanların düşük ücretliler olduğunu vurgulamak için en az 500 Avro taban olmak üzere %10,5'lik bir genel artış talep ediyor.

Aynı durum demiryolu şirketi Deutsche Bahn (DB) için de geçerli. Kadın temizlikçiler ya da güvenlik görevlileri bazen asgari ücretin altında bir temel ücret alıyor. Ancak şirket pes etmeyecek. Deutsche Bahn'da iki sendika var. Küçük GDL tren sürücülerini sendikası, geçmişte birkaç kez grev çağrısı yaptı, ancak herkesi (kontrolörler, makinistler, elektrikçiler, resepsiyonistler, güvenlik personeli, temizlikçiler, satış personeli ve ayrıca bazı tren sürücülerini) içeren daha büyük EVG yıllardır bunu yapmadı. Hatta "zor durumdaki şirkete karşı sorumluluk duygusuyla" son iki yılda neredeyse hiç artış yapılmamasını kabul etmişti.

GDL sendikası, 2021'de birkaç günlük grev çağrısında bulunduktan sonra, en azından 1.100 Avro ikramiye almış ve bunun sonucunda birçok demiryolu çalışanı EVG'den ayrılmış, bazıları GDL'ye katılmıştı. Bu nedenle EVG baskı altındaydı ve demiryolu işçileri "Bu sefer grev yapmazsanız, sendikadan ayrılıyor" diyordu.

Birçoğu için nihayet greve gitmek sonuç kadar önemli görünüyordu. EVG'nin talebi %12 ve en az 650 Avro. İlk defa, bu sadece yüzdelerle bir talep değil. Yine, skalanın en altındaki işçilerin harekete geçtiği gerçeğine bir yanıtıdır.

İki sendika Ver.di ve EVG, 27 mart gününü tüm ulaşım şirketleri için ortak bir grev günü yapmada anlaştı: Bölgesel otobüsler ve trenler, Deutsche Bahn, havaalanları. İki sendikanın çeşitli şubelerinin koordine olması ve ortak bir grev çağrısında bulunması, bu günü Almanya'da hiç görülmemiş özel bir gün haline getirdi. Nadiren, çalışanları zaten grevde olan iki Ver.di şubesi ortak bir gösteri düzenleyebilir, ancak genellikle sendika liderleri farklı talepler, birlikte grev olursa bir sektörün "boğulma" tehlikesi vb. hakkında tartışır. Bu kez, birkaç sektör ölçeğinde bunun üstesinden gelindi. Başarı etkileyiciydi, çünkü 27 martta ülke gerçekten durma noktasına geldi. Birçok şehirde özel şirketliler dışında tek bir otobüs, metro ya da tramvay çalışmadı.

Havaalanlarında, hava güvenliği ve yer personeli grevdeydi, bu nedenle Frankfurt veya Münih'ten hiçbir uçak kalkmadı. Deutsche Bahn'da ana

hatlarda tek bir tren çalışmadı ve neredeyse hiç bölgesel tren yoktu. Grev başlamadan önce medya ve politikacılar, "sendikaların" "ülkeyi felç etmeye" ve "ekonominin kalbinde grev yapmaya" cüret etmelerine kızarak greve karşı öfkelenmeye başlamıştı.

Hiçbir başarı elde edemediler, grevciler grevden önce mutluydu, sonra trenler ve şehir içi ulaşım olmadığı için gurur duydular. Çalışanlar arasında, herkes için 500 Avro talebini abartılı bulmak bir yana, çoğunluk enflasyon göz önüne alındığında, herkesin ihtiyacı olan miktarın bu olduğunu söyleyerek talebi benimsedi.

Grevciler 500 Avro talebini kamuoyunda tartışmaya açtıkları için, bu kadar çok şey istemeye cesaret ettikleri için, birçok işçi o günü neredeyse kendi grevi gibi hissetti. Hatta medyanın, "mega grev" ya da "genel grev" ifadelerinde olduğu gibi, birbiri ardına akıllıca devam etmek çok daha pratik olacakken, "herkesin aynı anda yaptığı" bu greve karşı çıkması, bu bakış açısının pek çok kafada filizlenmesine neden oldu.

Bazıları şöyle demeye başladı: "Kesinlikle, ihtiyacımız olan şey bu, bir genel grev. Hepimiz aynı anda greve gitmeliyiz. Bu fikir on yıllardır var olmadığı Almanya'da yeniydi, öyle ki ücret görüşmeleri ve grev hakkı çerçevelenmiş ve kilitlenmişti. İnsanların zihninde olmayan, sadece kitaplarda ya da başka ülkelerde var olan bir fikir böylece yeniden ortaya çıkıyor. Belki de 27 martın başarısıyla birlikte bazı işçilerin zihniyeti değişiyor (LO, 05.04.2023)

Katliamcı generaller arasındaki savaş

Sudan'ı yöneten iki askeri lider şu anda, asıl kurbanı halk olan kanlı bir savaşın içinde.

Generaller üç yıldır halka baskı uygulamakta birleşmiş durumdadır ve silahlarını ülkeye hangisinin hakim olacağına ve ekonomisini kontrol edeceğine karar vermek için kullanmak niyetindedir.

İktidardaki cuntanın başı Abdel Fattah Al-Burhan ve yardımcısı Hemetti, rakip silahlı kuvvetlere liderlik ediyor. El Burhan, tanklar, helikopterler ve savaş uçaklarıyla donatılmış resmi ordu olan Sudan Silahlı Kuvvetleri'ne (SAF) komuta ediyor.

Hemetti ise 2003'ten itibaren Darfur bölgesini ateşe veren Janjaweed'in soyundan gelen yaklaşık 100.000 kişilik bir milis gücü olan Hızlı Destek Güçleri'nin (RSF) başında. Bu milisler 2013'ten beri modern silahlarla donatılmış bağımsız bir güç. Hatta Yemen savaşına Suudi Arabistan'ın yanında katıldı.

3 Haziran 2019'da protestocular Hartum'da Genelkurmay karargahı çevresinde kamp kurarak diktatör Ömer El Beşir'in gitmesini talep ettiklerinde, Hızlı Destek Kuvvetleri onlara karşı serbest bırakıldı ve ordu kadroları sonunda diktatörü devirmeyi seçtiğinde, Hemetti doğal olarak onun yerine geçen Geçiş Konseyi'nde önemli bir yer aldı.

Bunlar şu anda ülke genelinde hesaplaşan iki yağmacı çetedir. Bu silahlı çetelerin liderleri, aynı zamanda ekonomiyi de paylaşıyor: Ordu generalleri sanayi ve ticari işletmeleri kontrol ederken,

Hemetti Birleşik Arap Emirlikleri ile yapılan altın ticaretini kontrol ediyor.

Çapraz ateş arasında kalan başkent Hartum ve büyük taşra kentlerinin halkı ellerinden geldiğince evlerinde saklandı. Evler topçu ateşi ve hava saldırılarıyla yıkıldı. Hastaneler tedavi edemeyecekleri bir yaralı akınına uğradı. Hastaları otomatik silahlar ve roket ateşi

komiteleri ya da Komünist Parti gibi, ordunun bu yeni manipülasyonunu ve imzacı tarafların ihanetini kınayanların düşmanca gösterileri eşlik etti.

2019'da altı ay süren gösterilerin ardından Ömer El Beşir'in devrilmesinden bu yana, yerine geçen askeri liderler, ya en şiddetli baskılarla ya da sivil liderlerin iktidarı kendileriyle paylaşacağı kurgusuyla, halk

altında tahliye etmek zorunda kalıyorlar. Normalde günde sadece birkaç saat çalışan su ve elektrik birçok mahallede tamamen kesildi. Gıdaya gelince, kıtlık ve fiyatlardaki baş döndürücü artış nedeniyle zaten belirsizdi, ancak şimdi imkansız, çünkü hiçbir sürücü açık olan birkaç bakkal dükkanına tedarik etme riskini almayacak.

Savaşın tetikleyicisi Hızlı Destek Güçlerinin resmi orduya entegre edilmesi kararı oldu. Bu, El Burhan'ın isteği üzerine askeri cunta ile bazı Sudanlı partiler arasında 5 aralıkta imzalanan ve varsayımsal olarak sivil yönetime dönüşü öngören anlaşmaya konulan maddelerden biriydi. Bu bir aldatmacaydı ve imzalanmasına, mahalle

protestolarına son vermeyi asla başaramadılar. İşçiler ve halk tabakaları, bölgelerde komiteler halinde örgütlenerek ordunun gücüne meydan okumaktan asla vazgeçmedi. Hemetti ise bu anlaşmada Al-Bourhane'nin kendisini ortadan kaldırmak için yaptığı tercihi gördü ve zamanını beklerken metni imzaladı.

Bugün, dünyanın en yoksulları arasında yer alan bir halkı fidye için elinde tutmakla yetinmeyen ordu, kendi klan çıkarları için onlara savaşın dehşetini yaşıyor. Ancak Sudan halkı ve işçileri son yıllarda, şimdi kan gölüne dönen bu canavarca ve cani sistemi yıkmaya mücadelesinden vazgeçmeye niyetli olmadıklarını kanıtladılar. (LO, 19.04.2023)

Sınıf Mücadelesi'nin Sözü

İki uçurum arasındaki kapitalist ekonomi (I)

Uluslararası mali sistemi düzenlediğini iddia edenler, bildikleri iki çare arasında seçim yapmakta tereddüt ediyor: Sisteme milyarlar akıtmak ya da kredi musluğunu kapatmak. Her iki durumda da çalışanlar sınıfı yüksek bir bedel ödüyor.

Merkez bankalarının resmi rolü, dolaşımdaki para miktarını, kapitalist piyasanın ihtiyaçlarına, yani malların üretim ve dolaşım hacimine uyarlayarak finansal sistemi düzenlemektir. Merkez bankaları, özel bankaların kendilerini yeniden finanse edebilecekleri çeşitli faiz oranı belirleyerek, hem şirketlerin hem de bireylerin borçlanmasını teşvik eder veya caydırır. Bunun üretken yatırım ve ekonomik büyüme üzerinde etkisi olması beklenir. Ancak mevcut sermayeyi ne şekilde kullanacaklarına, bekledikleri kâra ve sistemin geleceğine dair kendi fikirlerine göre karar verenler, kapitalistlerdir, özellikle de en güçlüleri.

Düşen oranlardan yükselen oranlara

2008'de küresel finans sisteminde yaşanan krizden bu yana uzun bir süre merkez bankalarının uyguladığı faiz oranları negatif olmamakla birlikte %0'a kadar düşmüştü. Özel bankalardan ve hatta bazı büyük şirketlerden tereddüt etmeden şüpheli menkul kıymetlerini (borç, devlet tahvili vb.) satın alıyorlardı. Bu on beş yıllık kolay kredi dönemi boyunca, ekonomiye akıtılan binlerce milyar dolar, avro ya da yen, üretken yatırımları artırmak için çok az şey yaptı.

Bunun yerine gayrimenkul, emtia ya da diğer sektörlerde spekülasyonu körüklediler. Her türden bankaya yeni finansal düzenlemeler icat etmesi için yakıt verdi. Aynı değerinde gerçek üretim araçları inşa etmeden ve geliştirmeden sermayesini arttırabilen Gafam ve benzeri yeni ekonomi şirketlerinin gelişimini hızlandırdılar. Birleşmeleri ve satın almaları, hisse alımını ve nihayetinde sermayenin yoğunlaşmasını kolaylaştırdılar.

Tüm bu yıllar boyunca, enflasyon olmaksızın, sömürü artmış ve kapitalistlerin zenginlikten aldıkları pay, işçilerin aleyhine büyümeye devam etmiştir. Dahası, sömürünün şiddetlenmesi ve ücretlerin tüm ülkelerde en düşük seviyede tutulması, mal fiyatında düşük enflasyonun devam etmesini sağladı.

Geçtiğimiz yıl, enflasyonun geri dönmesiyle ve onu kontrol altına alma bahanesiyle, merkez bankaları uzun bir tereddüt döneminin ardından yeniden faiz oranlarını artırdı. ABD Merkez Bankası (FED) Mart 2022'den Mart 2023'e kadar ana faiz oranını %0'dan %4,75'e yükseltti.

Avrupa Merkez Bankası (ECB) da aynı yolu izleyerek Temmuzda %0 olan faiz oranını Mart ortasında %3,5'e yükseltti. Merkez bankalarının açık amacı, fiyatların düşeceği umuduyla ister mamul ister gayrimenkul olsun tüm mallara olan talebi azaltarak "piyasayı yavaşlatmaktır." Bireyler artık ev ya da araba almak için borçlanamayacak. Yeterli alıcı

olmazsa fiyatların düşmesi bekleniyor. Artan faiz oranlarıyla birlikte, daha az kârlı olduğu düşünülen küçük, orta ölçekli ve hatta büyük şirketlerin yatırım yapmak için kredi bulması zorlaşacak. Ya yatırımı azaltacaklar ya da iflas edecekler.

Her durumda, istihdamı azaltacaklar. Daha fazla işsizlik ve tercihen düşük ya da hiç işsizlik yardımı olmaması, tüm işçileri daha düşük ücretleri kabul etmeye zorlayacak. Bu da patronları ücret artışını reddetmek için güçlü bir konuma getirecek. Bu, merkez bankacılarının açık hedefi. Eylül ayında ekonomist Patrick Artus bunu süslemeden formüle etti: "Enflasyonu düşürmek için işsizliği arttırmak zorundasınız.

Gerçekte onlar bu konuda hiçbir şey bilmiyor. On beş yıl kendilerine, 2008-2021 yılları arasında, para arzının dört katına çıkmasıyla birlikte ekonomiye sermaye yığmanın neden enflasyonu yükseltmediğini sordular. Bugün merkez bankalarının parasal kısıtlamanın enflasyonu düşüreceğine dair hiçbir garantisi yok.

Aksine, şimdiden felaketlere neden oluyor, bazı burjuva ekonomistler endişeli. Nobel Ekonomi Ödülü sahibi Joseph Stiglitz, bir makalesinde "merkez bankalarının faiz oranını yükseltmedeki şaşmaz kararlılığı" kınadı. "Enflasyonu kontrol etmek adına, bir durgunluğa neden olacak - ya da durgunluk olacaktıysa daha kötüleştirecek - bir yol seçtiler" diye yazdı.

Üç ay sonra, Silicon Valley Bank'ın çöküşünden sonra

şu eleştiriyi yaptı: "Powell tarafından amaçlanan büyük ve hızlı faiz artışı göz önüne alındığında, ani finansal varlık fiyatındaki değişikliklerin finansal sistemin bir yerinde travmaya neden olması beklenirdi." Obama danışmanı olan Stiglitz ile Trump döneminde göreve getirilen Powell arasındaki hesaplaşma, iktidara yakın ekonomistlerin endişelerine işaret ediyor.

SVB, Credit Suisse: 2008'in hayaleti

9 Mart'ta, Silikon Vadisi'ndeki birçok şirketin hesaplarını barındıran Kaliforniya bankası SVB, tarihin en büyük bankacılık paniğini yaşadı. Müşterileri tek bir günde, tek bir tıklamayla 42 milyar doları geri almak istedi. "Batamayacak kadar büyük" kabul edilen 30 uluslararası banka arasında yer almayan banka, herhangi bir şüpheli ya da hileli işlem yapmamıştı. Lehman Brothers yatırım bankasının 2008'de çökmesine neden olan ve bankacılık sistemi krizini tetikleyen emlak ipotekleri gibi çürük menkul kıymetlere sahip değildi. Müşterilerinin parasını, dünyanın en güvenli menkul kıymetleri olan uzun vadeli ABD Hazine tahvillerine yatırmıştı.

Ancak bu devlet tahvillerinin değeri, FED'in faiz artırımının bir sonucu olarak düştü. Faizin yükselmesiyle birlikte yeni devlet tahvilleri, eskilerini satan finansörlere daha fazla kazandırarak değerinin düşmesine neden oluyor.

Ekonomik krize ek olarak, yüksek faiz oranının ve daha az kolay paranın bir yan etkisi de, Kaliforniyalı olsun ya da olmasın, yeni kurulan şirketlerin sermaye artırmak için fon bulmasının zorlaşmasıdır. Yeni paraya ihtiyaç duyan start-

up'lardan bazıları, fonlarını çekmeye başladığında, SVB kapana kısıldı ve para çekme işlemlerini yerine getiremedi.

SVB'nin başarısızlığının yol açtığı panik karşısında FED gecikmeden devreye girdi. Biden, devletin bankalara yatırılan tüm fonları ne pahasına olursa olsun garanti edeceği güvencesini vermek için bizzat konuştu. Devlet, kamu parasıyla kapitalistlerin paçasını kurtarmak için her zaman hazır. Bir gözlemcinin belirttiği gibi, "Kaliforniyalı girişimcilerin hepsi özgürlüktür, ta ki faiz oranındaki artış onları vurana kadar." Bu acil müdahale, burjuvazi liderlerinin ekonomilerinin istikrarsız olduğunu bildiklerini ve sürekli olarak başka bir sistem krizinden korktuklarını gösteriyor.

Fransız maliye bakanı, 2008'de "bu bir çöküş değil" diyen Sarkozy'nin Ekonomi Bakanı Christine Lagarde gibi, SVB'nin iflasından sonra "Avrupa'da herhangi bir bulaşma riski görmüyorum" dedi. Ancak, yirmi dört saat geçmeden, İsviçre'nin ikinci büyük bankası Credit Suisse iflas tehdidiyle karşı karşıya kalırken, BNP ve Société Générale'in hisseleri Paris borsasında %30 değer kaybetti. Credit Suisse, başarısızlığı tüm sistemin istikrarını tehdit edecek otuz bankadan biri olduğu için, İsviçreli yetkililer UBS'i bir hafta sonundan kısa bir süre içinde Credit Suisse'i 3 milyar avroya satın almaya zorladı. Banka çalışanlarının işleri güvence altına alınmadı.

Credit Suisse son iki yılda 52 bin çalışanından 9 binini işten çıkardı, binlerce iş daha yok olacak. Credit Suisse'in kasalarında şüpheli menkul kıymetler olabileceğini bildiği için düşük fiyata rağmen isteksiz

davranan UBS patronlarını ikna etmek için İsviçre makamları kamu parasıyla 9 milyarlık bir garanti fonu açtı. Credit Suisse, UBS ve geçmişteki diğer pek çok banka gibi, son zamanlarda yolsuzluk, vergi aklama, kaçırma ve faiz oranı manipülasyonu içeren çeşitli skandallara karıştı. Ayrıca 2021'de iflas eden Archeos adlı bir hedge fonunda da hissesi vardı. Credit Suisse'in sorunları, diğer finansörlerin, sağlamlığından şüphe duymasına neden oldu. SVB'nin durumu, her banka için şüphe uyandırarak çöküşünü hızlandırdı.

SVB ve Credit Suisse'in çöküşü diğer bankaları çekebilir. Almanya'nın en büyük bankası Deutsche Bank bir sonraki domino taşı olabilir. 24 Mart'ta hisse fiyatı tehlikeli şekilde düştü. Genel bir güvensizlik ortamında, piyasalara güven vermek yerine borcun bir kısmını önceden ödemek istediğini açıklaması güvensizliği tetikledi. AMB Başkanı Christine Lagarde'ın 20 Mart'ta AB liderler zirvesinde "Avro Bölgesi bankacılık sektörü dayanıklıdır" sözleri, toplumu yeni bir sistemik mali kriz riskinden korumaya yetmeyecek. 2008'den bu yana bankalar, zincirleme iflası önlemek için kendilerine dayatılan sözde tedbirleri aşmanın yollarını buldular.

Spekülasyon yapmak ve kendilerini her şekilde zenginleştirmek için yeni araçlar icat ettiler ve ani geri dönüş durumunda kendilerini iflase bıraktılar. Finan piyasaları, yani bir avuç büyük bankacı ya da BlackRock gibi büyük yatırım fonları, iyi ya da kötü nedenlerle, Deutsche Bank örneğinde olduğu gibi, fazla riskli olduğundan şüphelenilen bir bankaya olan güvenlerini kaybettiklerinde, bu bankayı kısa sürede batırabilir.... (LDC no2, 31 .04.2023)

Güncel... Güncel... Güncel...

Toplumsal bir patlamanın tarihi ve dersleri

Versus yayınlarından çıkacak olan, Fransa'da 41 yıl önce, Mayıs-Haziran 1968'de yaşananları anlatan kitapçık şöyle başlıyor: "1968 yılının olayları birbirinden çok farklı başlıklar altında incelenebilir..."

Ama Mayıs 68, ülkeyi haftalarca felce uğratan genel grev olmadan, Fransa'da sahip olduğu politik öneme sahip olamazdı.

Bu kitapçık tam olarak 1968 Mayıs-Haziranındaki sosyal patlamayı hazırlayan politik koşullara, öğrenci gösterileri ve grev hareketi arasındaki ilişkilere, grevin işçi sınıfına dayandığını söyleyen büyük politik örgütler ve sendikalar tarafından nasıl yolundan çıkarıldığına ayrılmıştır."

Bugün fazla bilinmeyen bu deneyimi anlatan kitapçık, şu muhasebeyle bitiyor:

"1968 yılının Haziran ayında, hemen hemen her yerde, sadece bu kadar önemli bir grev hareketinin dayatabileceği düzeyin altında talepler öneren, aynı zamanda da bu çerçevede kazanılan avantajların enflasyon nedeniyle hızla kaybedildiği, Grenelle anlaşmalarının içeriğinden hiç de farklı olmayan temellerde işbaşı yapıldı. Ücretler açısından 1968 Mayıs, sadece çok düşük ücretlerde, 1970'de SMIC'e dönüşen SMIG'in (asgari ücret) yükseltilmesi sayesinde gerçek bir artış yarattı.

Buna rağmen şirketlerdeki genel grevi izleyen

aylarda, hatta bir yıl içindeki hava, öncekinden çok farklıydı. İşçi sınıfı büyük bir şey kazanmamıştı ama gücünü göstermişti. Patronlar, yöneticiler, daha öncesine göre, emekçilerin, adaletsiz önlemler veya daha çok sömürü girişimleriyle kendilerinin ya da aralarından bazılarının kurban edildiklerini gördüklerinde işi bırakmaya tereddüt etmediklerini bilmeleri oranında daha temkinliyidiler.

Ancak 1970'li yılların ortasından itibaren gelişen işsizlik, patronlarla işçiler arasındaki güç dengesini değiştirdi...

1968 Mayıs, emekçi sınıflarda, en azından sık sık başvuru bir referans, bir tarih olarak kaldı. Genellikle patronların ve onların hizmetindeki hükümetin saldırıları, sosyal gerileme söz konusu olduğunda, sıkça yeni bir 68'in gerektiği ya da 68'in yeniden örgütlenmesi gerektiğinin söylendiği duyulur. Çünkü 1968, bugün nasıl gerçekleşebildiğini çok az emekçi görebilse bile, emekçi dünyasının, bütün sektörler birlikte mücadeleye girdiğinde, patronlara ve hükümete, daha bir gün öncesinde karşılanması çok güç olduğu söylenen talepleri dayatıp, elde edebileceğinin ispatı, örneği oldu.

Ne zaman olacağını söyleyemeye-ceğimiz bir sosyal patlama kuşkusuz bir gün gerçekleşecek. Üstelik bunu, kâr

hırsıyla burjuvazi, devrimcilerden daha çok hazırlıyor.

Bu sosyal patlamanın olacağı gün, bunun, burjuva toplumunun temel çıkarlarını sorgulamama kaygısı güden bürokratik aygıtlar tarafından yönü değiştirilen, işçi sınıfının enerjisini başka yöne çeviren 1968'in ya da 1936'nın basit birer tekrarı olmaması hayati önem taşıyor.

Devrimci bir partinin temel rolü, sınıf mücadelesi arenasına yeni giren nesillere geçmiş mücadelelerden çıkarılan dersleri hatırlatmada yardımcı olacak proletaryanın hafızası olmaktır."

(06.05.2009 SM'de çıkmış yazıdır)

Sınıf Mücadelesi Yayınları - BM ICLC - London WC1N 3XX - Fiyatı: 2 TL / 50 p - 1 Euro

İnternet Adresi: <http://www.union-communiste.org> - <http://www.sinifmucadelesi.net>

E-mail: contact@union-communiste.org

Altı aylık (6 sayı) abone fiyatı: 12 TL/ 3 Pound. Bir yıllık (12 sayı) abone fiyatı: 20 TL/ 5 Pound.